

-RAPOR-
(İmar ve Bayındırlık Komisyonu)
İL GENEL MECLİS BAŞKANLIĞINA / CORUM

İL Genel Meclisinin 01/07/2022 tarih ve 136 nolu kararı ile İmar ve Bayındırlık Komisyonuna havale edilen, İlimiz ve ilçelerimize bağlı köylerimizde yapı denetim ruhsat işlemleri il özel idareemiz tarafından yapılmaktadır. Köylerdeki mevcut eski evlerde tadilat ruhsatı, ev olmayan arsalar için, ev yapmak için ruhsata başvuru yapılmaktadır. 2019 yılından sonraki köylerdeki yapılaşma uygulamaları şehirdeki ile aynı duruma gelmişti. İmar kanununa göre köylerdeki yıkılıp yerine yeni ev yapılmak istendiğinde köylerde de kentsel dönüşüm uygulanmakta mı? Bir köye birden fazla ev yapıldığında her ev için zemin etüt'ü ayrı ayrı istenmekte mi? Cami okul, cem evi gibi yerlere uygulanan proje ve ruhsat işlemleri bireysel başvuru ile aynı mı? İl özel idareemizce uygulanmakta olan tip projeler var mı? Köylerde yapı denetimi uygulanmakta mı? Konu ile ilgili İmar ve Bayındırlık Komisyonu üyelerin katılımıyla toplandı.

İmar ve Bayındırlık Komisyonunca yapılan değerlendirmede,

Soru-1- İmar Kanununa göre köylerdeki yıkılıp yerine yeni ev yapılmak istendiğinde köylerde de kentsel dönüşüm uygulanmakta mı?

Cevap-1- 6306 Sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun ve Yönetmeliği kapsamında Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Müdürlükleri tarafından risk kapsamına alınan yapılar için kırsal alanlarda da Kentsel Dönüşüm uygulanmaktadır.

Soru-2- Bir köyde birden fazla ev yapıldığında her ev için zemin etüdü ayrı ayrı istenmekte mi?

Cevap-2- Aynı parselde yapılacak birden fazla yapı için ayrı ayrı zemin etüdü istenmemektedir ancak farklı parsellerde yapılacak her yapı için parsel bazlı zemin etüdü istenmektedir.

Soru-3- Camii, okul, cem evi gibi yerlere uygulanan proje ve ruhsat işlemleri bireysel başvuru ile aynı mı?

Cevap-3- İlgili soru için 3194 sayılı İmar Kanununun 27. Maddesi “ *Belediye ve mücavir alanlar dışında köylerin köy yerleşik alanlarında, civarında ve mezralarda yapılacak konut, entegre tesis niteliğinde olmayan ve imar planı gerektirmeyen tarım ve hayvancılık amaçlı yapılar ile köyde oturanların ihtiyaçlarını karşılayacak bakkal, manav, berber, köy fırını, köy kahvesi, köy lokantası, tanıtım ve teşhir büfeleri ve köy halkı tarafından kurulan ve işletilen kooperatiflerin işletme binası gibi yapılar için yapı ruhsatı aranmaz. Ancak etüt ve projelerin valilik onayını müteakip muhtarlığa bildiri ve bu yapıların yöresel doku ve mimari özelliklere, fen, sanat ve sağlık kurallarına uygun olması zorunludur ... İmar planı olmayan köy yerleşik alanı sınırları içerisinde köyün ihtiyacına yönelik olarak ilk ve orta öğretim tesisi, ibadet yeri, sağlık tesisi, güvenlik tesisi gibi yapılar için imar planı şartı aranmaz. Ancak yer seçimi, valilikçe oluşturulan bir komisyonca hâlihazır harita veya kadastro paftaları üzerinde kesin sınırları ile belirlenir. Bu yapı ve tesislere uygulama projelerine göre ilgili yatırımcı kamu kurum ve kuruluşu adına yapı ruhsatı ve yapı kullanma izni verilir.*” hükümlerince işlem yapılmaktadır.

Soru-4- İl Özel idareimizce uygulanmakta olan tip projeler var mı?

Cevap-4- 60-80-100-120 m² tek katlı konut, 120 ve 150m² iki katlı konut, tek ve iki katlı köy konağı, köy kahvesi, kır kahvesi, mescit, 50 ve 100 büyükbaş ahır olmak üzere toplamda 13 adet tip proje bulunmaktadır.

Soru-5- İl Özel idareimizce köylerde yapı denetimi uygulanmakta mı?

Cevap-5- İlgili soru için 4708 Sayılı Yapı Denetim Kanununun 1. Maddesi ''Köy yerleşik alanlarında, belediye ve mücavir alan sınırları içinde olmayan iskân dışı alanlarda ve nüfusu 5000'in altında olan belediyelerin belediye ve mücavir alan sınırları içinde bodrum katı ve çatı arası dışında en çok iki katlı ve yalnızca bir bodrum katın inşaat alanı hesaba katılmaksızın toplam inşaat alanı 500 metrekareyi geçmeyen konut yapıları ile bunların kömürlük, otopark, depo gibi müstemilatı, hariç olmak üzere, belediye ve mücavir alan sınırları içinde ve dışında kalan yerlerde yapılacak yapıların denetimini kapsar. Ruhsata tabi olup, bu Kanun hükümlerine tabi olmayan yapılarda denetime yönelik fennî mesuliyet 3194 sayılı İmar Kanununun 26 ncı ve 28 inci maddelerine göre mimar ve mühendislerce üstlenilir. Birden fazla müstakil yapının bulunduğu parsellerde, bütün yapıların toplam yapı inşaat alanının 200 metrekareyi geçmesi hâlinde de bu Kanun uygulanır. '' hükümleri uygulanır.

İl Genel Meclisimizin bilgilerine arz ederiz.

İMAR VE BAYINDIRLIK KOMİSYONU

Mehmet YÜCEL
Komisyon Başkanı

Süleyman ATEŞ
Komisyon Başkan V.

Mehmet BEKTAŞ
Üye

Alaettin TOSUNDEREOĞLU
Üye

Vahit KABAKCI
Üye

Sadettin AKGÜL
Üye

Sadık AŞIK
Üye

-RAPOR-
(Köy İşleri Yol Ulaşım Alt Yapı Komisyonu)
İL GENEL MECLİS BAŞKANLIĞINA / CORUM

İl Genel Meclisinin 01/07/2022 tarih ve 137 nolu kararı ile Köy İşleri Yol Ulaşım ve Alt Yapı Komisyonuna havale edilen, İlimiz, Alaca ilçesi, Koyunoğlu köyünde taş ocağı mevcuttur. Bu taş ocağı, harfiyat taşırken yüksek tonajlı yüklü araçlar, Koyunoğlu-Küre arasındaki grup yolu asfaltını tamamen bozmuş durumdadır. Bu yoldan işleyen 8 -10 köyümüz vardır. Bu köylerimiz taş ocağının bozmuş olduğu asfalt yoldan sürekli şikâyetçiler. Köy grup yolunun tamamı bozularak stabilizeye dönüşmüş, araçlar giderken toz dumandan birbirlerini görememekteyler. Hatta kazaya bile sebebiyet verebilir. Bu taş ocağı orada çalıştığı müddetçe bu sorun devam edecektir. Gerekli inceleme ve araştırmanın yapılarak ilgili firmaya yolun yapımı ile ilgili il özel idaremiz tarafından rapor halinde çözüm yoluna gidilebilmesi için bir an önce yolun asfalt olarak firmaya yaptırılmasına, Komisyon tarafından detaylı olarak rapor edilmesi ve bununla ilgili Köy İşleri Yol Ulaşım Alt Yapı Komisyonu üyelerin katılımıyla toplandı.

Komisyonumuzun yaptığı çalışmalar sonucunda elde ettiği bilgilere göre; İl Özel İdaresi Yol ve Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğünden alınan bilgiler doğrultusunda,

Alaca İlçesi Koyunoğlu köyünde bulunan taş ocağından ağır tonajlı araçlarla yapılan taşıma neticesinde yolu tamamen bozulduğu belirtilen Küre – Koyunoğlu grup yolundan 7 köy (Küre – Koyunoğlu – Çırçır – Tefikiye – Çikhasan – Mazıbaşı - Miyanesultan) yararlanmaktadır.

Kararda belirtilen taş ocağı, Dalgıçlar İnş. Madencilik San. ve Tic. A.Ş 'nin 07.06.2016 tarihli dilekçesinde (Çorum-Sungurlu) Ayr. – Alaca – (Yozgat-Sorgun) Ayr. Yolu (0+000-58+700) arasındaki yol çalışmalarında kullanılmak üzere Alaca İlçesi Koyunoğlu köyü Taşpınarçalı mevkiinde bulunan Hüin 19/2014-11 ER:3311239 numaralı II-A grubu ocakla ilgili olarak Çorum İl Özel İdaresi (Yol ve Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü) ile 13.06.2016 tarihinde ağır tonajlı araçlarla taşıma esnasında bozulan yollarla ilgili protokol yapılmıştır. İlgili firma tarafından ocağı işletmesi devam etmesi nedeniyle protokolle belirtilen taahhütlerin geçerliliği devam etmekte olup, yol yapım çalışmaları tamamlandığında protokolle belirtilen taahhütlerin yerine getirilmesi TCK ve ilgili firmadan talep edilecektir.

İl Genel Meclisimizin bilgilerine arz ederiz.

KÖY İŞLERİ YOL ULAŞIM ALT YAPI KOMİSYONU

Duran BIYIK
Komisyon Başkanı

Ahmet TUNA
Komisyon Başkan V.

Mehmet KAPLAN
Üye

İlhami TÜRKSAL
Üye

Doğan UÇAR
Üye

-RAPOR-
(Araştırma ve Geliştirme (AR-GE) Komisyonu)
İL GENEL MECLİS BAŞKANLIĞINA / ÇORUM

İL Genel Meclisinin 01/07/2022 tarih ve 134 nolu kararı ile Araştırma ve Geliştirme Komisyonuna (AR-GE) havale edilen, İlimizde, ilçelerimizde, köylerimizde haziran ayında etkili ve şiddetli yağışlar yaşanmıştır. Bu etkili yağışlar zaman zaman sel ve dolu yağışına dönmüştür. Bu nedenle yağışlar nedeni ile tüm ilimizi, ilçelerimizi, köylerimizi kapsayacak şekilde afet olarak sel baskını ve doludan zarar gören köylerimiz var mı? Varsa bunlarla ilgili çalışma yapıldı mı? Yapıldı ise zarar tespiti belirlendi mi? Zarar görenlerle ilgili ne tür yardımlar yapılacaktır? Bu yağışlar sonucunda can ve mal kaybı yaşandı mı? Sel ve dolu yağışlarına karşı il özel idaremize afet müdürlüğümüz tarafından yardım ve ihbarlar alındı mı? Konu ile ilgili Araştırma ve Geliştirme (ARGE) Komisyonu üyelerin katılımıyla toplandı.

Komisyonumuzun yaptığı araştırma sonucunda elde ettiği bilgilere göre; İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğünden alınan bilgiler doğrultusunda,

İlgide kayıtlı yazınızda ilimiz genelinde haziran ayında meydana gelen meteorolojik afetler(sel, şiddetli yağışlar, fırtına, su baskını ve dolu) nedeniyle köylerimizde oluşan hasarlarla ilgili alınan ihbarlar, bu ihbarlarda zarar gören köylerimizin olup olmadığı varsa bunlarla ilgili yapılan çalışmalar ayrıca bu köylerde afetten dolayı can ve mal kaybının yaşanıp yaşanmadığı bilgisi istenmiştir. İlimiz genelinde haziran ayında afetten etkilenen yerlerde herhangi bir can kaybı yaşanmamış olup, yazımız Ek-1 de bulunan ceridede alınan ihbarlar, kurumumuz tarafından müdahale edilen olaylar yazılmış olup, bu olay ve ihbarlara ilişkin yapılan iş ve işlemler belirtilmiştir. Ayrıca Defterdarlık (Afet Zarar Tespit Çalışma Grubu) tarafından zarar tespiti yapılan köylerle ilgili Başkanlığımız tarafından istenen ödenekler Ek-2 deki tabloda yazılmıştır. Meteorolojiden riskli durumlar bildirildiğinde Sayın Valimiz Mustafa ÇİFTÇİ'nin talimatlarıyla İL AFAD MERKEZİ İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğünde 20 gün boyunca her tehlike durumunda ilgili kurumların katılımı ile (İL Özel İdaresi dahil) toplanmış, tüm müdahale çalışmaları koordine edilmiştir. Bu koordinasyonda İlçe Kaymakamlığımızla sürekli muhabere sağlanmış, kimi olaylara İl Afad Müdürü bizzat sahada bulunmuş olup, sahadaki ihtiyaçlar tespit edilerek Sayın Valimize aktarılmış ve koordinasyon en üst seviyeden sağlanmıştır. İlimizde etkili olan afetlerden etkilenen köylerin ayrıntılı bilgisi İl Özel İdaremizde mevcut olup bilgiler bu kurumdan, tarımsal hasarlarla ilgili ayrıntılı bilgiler İl Tarım ve Orman Müdürlüğünde mevcut olup, bu bilgilerde ilgili müdürlükten istenebilir

İL Genel Meclisimizin bilgilerine arz ederiz.

ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME (AR-GE) KOMİSYONU

Abdullah TİRYAKİ
Komisyon Başkanı

Ahmet DEVREZ
Komisyon Başkan V.

Hacı BOLAT
Üye

Özcan ÇETİN
Üye

Selim DÖLCÜ
Üye

-RAPOR-
(Gençlik ve Spor Komisyonu)
İL GENEL MECLİS BAŞKANLIĞINA / CORUM

İL Genel Meclisinin 01/07/2022 tarih ve 135 nolu kararı ile Gençlik ve Spor Komisyonuna havale edilen, İlimizdeki ve ilçelerimizdeki yüzme havuzlarında gençlerimiz spor aktivitelerini nasıl yapmaktadırlar? Yüzme havuzunda yüzme bilmeyenler için öğretici veya kurslar verilmekte mi? Yüzme havuzlarında yarışmalar düzenlenmekte mi? Yüzme havuzlarından herkes yararlanabilmekte mi? Havuzlar yeterli mi? Yüzme havuzlarında kriter var mı? Havuzlardan köydeki gençlerimizin yararlanma imkanı var mı? Yüzme havuzundan yararlanma şartları nelerdir? Konu ile ilgili Gençlik ve Spor Komisyonu üyelerin katılımıyla toplandı.

Gençlik ve Spor Komisyonumuzun yaptığı araştırma sonucunda elde ettiği bilgilere göre; Gençlik ve Spor İl Müdürlüğünden alınan bilgiler doğrultusunda,

Yüzme Bilmeyen Kalmasın Projesi kapsamında bu yıl 06-17 yaş grubunda 10.000 kişi, özel sporcular ve bedensel engellilerde ise 200 kişi yüzme eğitimi görmüştür.Proje halen devam etmektedir.Okul Sporları ve Federasyon İl Faaliyetlerinde yılda ortalama 12 yüzme müsabakası yapılmaktadır.Köylerdeki vatandaşlarımız ve tüm halkımız havuzdan faydalanabilmektedir.İlimizde açılacak olan yeni havuzlarla birlikte havuz sayımız yeterli olacaktır.Çocuklarda 06 yaştan itibaren tüm yaş grupları havuzdan faydalanmaktadır.

İL genel meclisimizin bilgilerine arz ederiz.

GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU

Erdoğan KÖROĞLU
Komisyon Başkanı

Kemal ÖZÖNAL
Komisyon Başkan V.

Osman GÜNAY
Üye

Engin DEMİR
Üye

Yavuz AYKAÇ
Üye

RAPOR
(Turizm Komisyonu)
İL GENEL MECLİS BAŞKANLIĞINA / ÇORUM

İL Genel Meclisinin 01/06/2022 tarih ve 139 nolu kararı ile Turizm Komisyonuna havale edilen, İlimiz, ilçelerimiz, köylerimizin tanıtımına katkı sağlayan mutfak lezzetleri bulunmaktadır. Yemek tanıtımları konusunda ilimiz genelinde bir koordinasyon yapılıyor mu? Bu güne kadar yemek lezzetlerimiz konusunda nasıl bir çalışma yapılmıştır? Yapılan çalışmalarda tescillenen yemeklerimiz nelerdir? Yerel mutfağımızın turizme katkısı var mı? Turistler için yerel mutfağımızdan tattırılacak yerlerimiz var mı? Yöresel damak tadı ve yemek çeşitlerimizi, zenginliklerini tatmak ve tanıtmak amacıyla, Alaca ilçemizin yöresel yemek çeşitleri ile ilgili Turizm Komisyonu üyelerin katılımıyla toplandı.

**Turizm Komisyonumuzun yaptığı araştırma sonucunda elde ettiği bilgilere göre;
İL Kültür ve Turizm Müdürlüğünden alınan bilgiler doğrultusunda,**

ÇORUM MUTFAĞI

İlimiz tanıtımına katkı sağlayan mutfak lezzetleriÇatalaşı Çorbası, Helle Aşısı, Kırırlı Dügün Çorbası, Gedik köftesi, Osmancık Irgat Böreği, Kaz Dolması, İskilip Ramazan Keşkeği, Tepsi (Kirli Saç), Kuru Mantı, Masaf Mantısı, Tandır Kebabı, Omaç, Pancarlı (Kapalı Ispanaklı Pide), Kargı Sırık Kebabı, İskilip Dolması, İçli Pilav, Madımak, Söbelek Dolması, Su kabağı, Yırtma Aşısı, Çiğdem Aşısı, Mimbar, Hamur Köftesi, Arabaşı, Malak, Hasıda, Kara Çuval helvası, Has Baklava, Leblebili Kurabiye, Şekerleme, Nar Ekşili Kuzu Budu, Parzaki, Minda Lal, Meşa, İskilip Çileği, Kapari, Oğuzlar Cevizi, İskilip Elması, Kargı Tulum peyniri, Çorum Leblebisi, İskilip Turşusu, Osmancık ve Kargı pirinci olarak yer alır.

Çorum'a ait coğrafi işareti bulunan tescilli ürünler; Kargı Tulum Peyniri, Oğuzlar Cevizi, Çorum Kuru Mantısı,Çorum Leblebisi,İskilip Dolması, İskilip Ramazan Keşkeği, İskilip Turşusu olup Alaca Mor Soğanı, Kışlacık Pırasası ve İskilip Çileğinin tescil değerlendirme süreci devam etmektedir.

Yerel mutfağın Turizme etkisi gastronomi kavramıyla birlikte yöresel yiyecek ve içeceklerle yönelik ilgi de artmış bu ilginin bir sonucu olarak mutfağıyla ün yapmış bölgelere seyahatler düzenlenerek yeni destinasyonlar oluşturulmuştur. Sektördeki bu talep ve gelişim yeni bir turizm çeşidi olan ve son yıllarda adından sıkça bahsettiren gastronomi turizminin doğuşunu sağlamıştır. Mutfak, bir ilin kültürünü yansıtan en önemli kültürel miraslardan biridir ve pek çok destinasyon için önemli bir çekicilik olarak algılanmaktadır. Yöresel gastronomi sunumları ile turistlerin özellikle "farklı ev sahibi kültürler hakkında bilgi sahibi olma", "otantik ve değişik tecrübeler yaşama" ve "değişik yiyecekler tatma" şeklindeki beklentileri tatmin edilmektedir. Günümüzde gastronomi kültürü nedeniyle ziyaret edilen ve marka haline gelmiş ülkeler ve şehirler yer almaktadır.

İlimizde Çorum ve Hitit mutfağının ön plana çıkarılması için kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşları ile çeşitli çalışmalar yapılmaktadır. Bunlardan bazıları;

Kızılırmak Havzası Gastronomi ve Yürüyüş Yolu:Türkiye'de bir ilk olarak doğa, tarih ve mutfak kültürünü buluşturan bir eko turizm çalışması ile saklı kalmış güzellikleri ortaya

çıkaran, unutulmaya yüz tutmuş yemekleri yaşatmayı hedefleyen ve Çorum'un aslında bir lezzet durağı olduğu iddiasını ortaya koyulmuştur. 190 kilometre boyunca işaretlenen rotalar ile ilimizde doğaya dayalı alternatif turizm çeşitliliğinin gelişimine önemli katkı sağlanmıştır. "Gastronomi Turları" ile yürüyüş, bisiklet, manzaralı araç yolu, kültür ve jip safari rotalarıyla alternatif programların uygulanmasına imkan sağlanması amaçlanmıştır. "Kızılırmak Havzası Gastronomi ve Yürüyüş Yolu" çalışmalarına ilişkin rehber kitap yayınlanmış olup, rotalarla ilgili bilgilere ve parkurların GPS koordinatlarına <http://www.gastronomiyolu.com/> adresinden ulaşılmaktadır.

Çorum Mutfağına Güzelleme: Söz konusu kitap hazırlanırken ilçelere ve köylere özgü mutfağa giren ürünler envanter altına alınmış, öne çıkan yemekler geleneksel pişirme yöntemleri anlatılarak gelecek nesillere aktarılmıştır.

Avrupalı Seçkin Destinasyonlar Yarışması: Anılan yarışma için yapılan çalışmalarla yöresel yemekler kaynağından araştırılarak kayıt altına alınırken, ülkemizin ileri gelen gurme ve yemek ustaları Çorum'a davet edilerek projeye katkıları sağlanmıştır.

Deneysel Bir Arkeoloji Çalışması Olarak Hitit Mutfağı: Türkiye'deki ilk mutfak kültürü dergisi olan Metro Gastro'nun yanı sıra Türk ve dünya mutfak kültürü üzerine özel olarak hazırlanmış çalışmalarını kitap haline getirip yayınlama hedefiyle yola çıkan Metro Kültür Yayınları'nın ikinci kitabı Deneysel Bir Arkeoloji Çalışması Olarak Hitit Mutfağı kitabını hazırlayan gıda mühendisi ve arkeolog olan Dr. Ahmet Uhri, Hitit tabletlerinde bugünkü anlamda bir reçete bulmak olası olmadığından, bir yemek tarifini anımsatan ya da içinde bir tarif üretebilmek için kullanılabilecek malzeme adı ve benzeri bilgilerin yer aldığı tabletlerin çözümlemelerini temel almış, birenoarkeoloji çalışması yürüterek olası tarifleri üretilmiştir.

Hititlerden Günümüze Çorum Mutfağı Yemek Yarışması: Söz konusu yarışma bir çok kategoride yapılmış olup amacı yöresel mutfak kültürümüzün tarihsel yolculuğunda bugünden geleceğe nelerin kalacağını görmek, bunları kayıt altına alabilmek, yarışma sonucunda ortaya çıkan çok sayıdaki değerli tarif ve bilginin sonraki nesillere en sağlıklı biçimde aktarılmasını sağlamak olmuştur.

1.Çorum Ulusal Aşçılar ve Pastacılar Şampiyonası: Türkiye'deki aşçılar ve pastacılar ile Çorum'da meslek hayatına devam eden aşçılar ve pastacılar arasında mesleki ve sosyal dayanışmayı artırmak, hizmet konuları doğrultusunda çalışmalar yapan kişi ve kuruluşlarla iş birliği yapmak ve destek olmak amacı ile yapılan yarışmalara yoğun katılım sağlanmıştır.

Çorum'da Uluslararası Kadeş, Barış, Eşitlik Ve Kardeşlik Sempozyumu Yemeği: Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın himayesinde gerçekleştirilen Uluslararası Kadeş, Barış, Eşitlik ve Kardeşlik Sempozyumu vesilesi ile Çorum'a gelen milletvekilleri, ülkelerin büyükelçileri, profesörlerin katılım gösterdiği akşam yemeği organizasyonu Çorum Valiliği'nin talebi üzerine Çorum Aşçılar ve Pastacılar Derneği tarafından organize edilmiştir. Karışık Ot Çorbası, Kargı Aş Peyniri, Narlı Kuzu, Bulgur Pilavı ve Pekmezli Meyve Pelte gibi misafirlere tam not alan yöresel yemeklerin sunumunun yapılmıştır.

Basında Çorum Mutfağı: İlimize ait yöresel lezzetler yerel ve ulusal basında sık sık konu edilmektedir. Yurt içi ve yurt dışı fuarlar, yarışma, sempozyum, seminer gibi özel

programların yanı sıra yemek programlarında da Çorum'a özgü ürünler ön plana çıkarılmaktadır.

İlimize gelen yabancı turistlerin özellikle geçmişi, bir hikayesi ve geleneği olan yöresel lezzetlere ilgi gösterdiği tespit edilmiştir.

Çorum Alaca İlçesi Yöresel Yemekler, **ARABAŞI**

Arabaşı soğuk kış günlerinin vazgeçilmez yemeği "arabaşı", akşam oturumlarında dost ve akrabalara ikram edilerek sohbet ortamları oluşturuyor. Kış aylarının bir geleneği olan "arabaşı", havaların soğuması ve ilk karın düşmesiyle dostları, komşuları ve akrabaları bir araya getiriyor. Akşam oturumlarında misafirlere ikram edilen arabaşı, sıcak sohbetlere zemin hazırlıyor. Arabaşı yemeğinin yüzde 95'inin su olduğunu "Arabaşı yenmez, yutulur. Arabaşının kendine has özellikleri var. Tepsinin orta kısmındaki arabaşı hamuru yıldız şekli verilerek kesilir. Yıldızı kim unutarak bozarsa bir sonraki arabaşının masrafları ona ait olur. "Türkmen yemeği" Arabaşı yemeğinin tarihinin çok eskilere dayandığını anımsatan Arslan, sözlerini şöyle sürdürdü: "Bir rivayete göre Peygamber Efendimizin Uhud Savaşı'nda dişleri kırılması nedeniyle Veysel Karani Hazretleri de tüm dişlerini çektirir. Veysel Karani'nin annesi de Karani Hazretleri yemeğini rahat yesin diye unla karıştırarak bir çorba yapar. Suyu unu karıştırarak bir hamur elde eder. O günlerden günümüze kadar gelmiş bir Türkmen yemeğidir. Türkiye'nin bazı yörelerinde yapılıyor ancak en yaygın olarak da Yozgat'ta ve Alaca'da yapılır." Sıcak çorbayla soğuk hamurun buluşması sıcak ve acılı çorbası ve hamuru ayrı ayrı hazırlanan arabaşı kültüründe, soğuk hamurun kaşıkla çorba batırılır ve hamur çiğnenmeden yutuluyor. Arabaşının hamuru, un, su ve tuzdan oluşuyor. Kaynayan suyun içine atılan un karıştırılarak bulamaç kıvamına getiriliyor. Daha sonra bir tepsiye dökülen hamur soğutuluyor. Arabaşı çorbası ise (İsteğe göre kavrulmuş un), tavuk suyu ve tereyağı kaynatılarak hazırlanıyor. Daha sonra bu karışıma bol baharatın yanı sıra salça ile tavuk, kaz veya keklük eti ekleniyor.

BAT

Üzüm yaprağı kaynayan suda haşlanır. Tavaya yağ, salça ve bulgur konur. Üzerine yeteri kadar su eklenir. İçine dereotu veya maydanoz katılabilir. Baharatı da isteğe göre ayarlanır. Hazırlanan pilav, serviste yapraklarla ve elle alınarak yenir.

BULGUR AŞI

Soğanlar ince ince kıyılır, salça ile beraber yağda kavrulur. Kaynayan suyun içerisine bulgur katılarak pişirilir.

ÇATALAŞ

Yeşil mercimek önceden haşlanır. Haşlanan mercimeğin üzerine bir miktar yarma ilave edilerek pişirilir. Yağda kıyılmış soğan, nane, kırmızı biber ve kıyma kavrulur. Çorbanın üzerine dökülerek servis yapılır.

DÖNDERME

Yumurta ile un karıştırılıp yağda kızartılır.

BORANA

Mantarlar (veya Yumurta) yağda kızartılır.

Üstüne sarımsaklı yoğurt katılır.

CILBIR

Soğan kavurması.

OĞMAÇ / ŞAŞTIM AŞI

Kızgın yağın içerisine ufak parçalar halinde elle doğranan yufka ekmeği, birkaç yumurta üzerine kırılarak karıştırılır. Yumurtalar pişmeden ocaktan alınarak servis yapılır.

OMAÇ / ŞAŞTIM AŞI

Yumurta yağda kızartılır. Üzerine ufalanan yufkalar katılarak karıştırılır. Karışım yufka arasına dürüm yapılarak servise sunulur.

KETE

Mayalının içine yağda kavrulmuş un konularak açılır. Sac veya tavada pişirilir.

KATIKLI AŞ

Su içerisine yarma konularak pişene kadar kaynatılır. Piştikten sonra suyunun yarısından fazlası alınıp onun yerine ihtiyacı karşılayacak miktarda ayran konur.

Üzerine yağ ile kavrulmuş nane dökülerek servis yapılır

HELLE AŞI

Yağda, un kavrulmuş yapılan bir çorbadır. Kazana bir miktar yağ konulur. Yağ kaynama noktasında ihtiyaca göre un konularak helva meyanesi gibi kavrulur.

Kavrulan un, ateşten alınarak soğumaya bırakılır.

Un soğuyunca tekrar kısık ateşin üzerine konulur. Yavaş yavaş soğuk su katılarak karıştırılır. Çorba kaynayınca ocaktan alınır.

Ayrı bir tavada kızartılan yağın içerisine kırmızı biber konularak çorbanın üzerine dökülerek servis yapılır.

HASIDA

Tencerede bir miktar yağ eritilir. Nişasta ve pekmez dışarıda bir kapta karılır. Kızgın yağ içerisine konur ve karıştırılır. Topaklanana kadar karıştırılmaya devam edilir. Ersinle topaklar küçültülerek servis yapılır.

MADIMAK - Pancar

Pancar da denilen madımaklar, kök kısımları ayıklanarak satırla kıyılırlar kaynayan duda haşlanır ve fazla suları süzülür. Tencerede bir miktar yağ eritilir. Eritilen yağın içerisine bir miktar doğranmış pastırma konur. Pastırma yoksa, kurutulmuş çemen Tere Yağ veya Sucuk konur. Üzerine sarımsaklı yoğurt dökülür. Yufka ekmeği çok lezzetli olur.

TATAR AŞI

Hamur, yufka ekmeği kalınlığında açılır. Açılan hamur mantı karesi şeklinde kesilip içerisine kavrulmuş kıyma, maydanoz, isteğe bağlı öldürülmüş soğan konularak kare hamur üçgen şeklinde bükülür.

Bükülen hamur bir müddet gölgede kurutulur. Su kaynatılarak bükülü hamur, kaynar suyun içerisine atılarak pişirilir. Servis yapılır ve üzerine sarımsaklı yoğurt dökülerek yenir.

Yüzyıllardır sürdürülen arabaşı yemeğinin ortaya çıkışıyla ilgili farklı hikayeler de rivayet ediliyor.

İl Genel Meclisimizin bilgilerine arz ederiz.

TURİZM KOMİSYONU

Gürbüz ÖZEL
Komisyon Başkanı

İsmail KEŞLİKTEPE
Komisyon Başkan V.

Ekrem YILDIRIM
Üye

Yıldız BEK
Üye

Selim DÖLCÜ
Üye

-RAPOR-
(Tarım ve Hayvancılık Komisyonu)
İL GENEL MECLİS BAŞKANLIĞINA / ÇORUM

İL Genel Meclisinin 01/07/2022 tarih ve 132 nolu kararı ile Tarım ve Hayvancılık Komisyonuna havale edilen, İlimizde, İlçelerimizde, Köylerimizde kafes balıkçılığına uygun barajlarımız ve göletlerimiz var mı? Kafes balıkçılığının yapılma nedeni nedir? Nasıl yapılmaktadır? İlimizde yapılan örneği var mı? Kafes balıkçılığının baraj ve göletlere zararları var mı? Ekonomik olarak katkısı ve gelirleri nasıldır? Maliyetler göz önünde bulundurularak ilimize istihdam sağlamada katkısı olur mu? Bu güne kadar böyle bir çalışma yapılmış mı? Yapılırsa faydaları nelerdir? Konu ile ilgili Tarım ve Hayvancılık Komisyonu üyelerin katılımıyla toplandı.

Tarım ve Hayvancılık Komisyonumuzun yaptığı araştırma sonucunda, İl Tarım ve Orman Müdürlüğünden alınan bilgiler doğrultusunda, Obruk baraj gölünün DSİ Genel Müdürlüğü ile yapılan protokol gereği su ürünleri yetiştiriciliğine açılmasını müteakiben 2010-2015 yılları arasında ön izinler verilmiş, ancak yapılan su analizlerinde Kimyasal Oksijen İhtiyacı (KOİ) toplam azot ve klorofil değerlerinin yüksek olduğunun tespit edilmesi ve olumsuz ÇED raporları verilmesi nedeniyle söz konusu ön izinler iptal edilmiştir.

İlimizde henüz faal olarak Kafes Balıkçılığı yapılmamaktadır. Bakanlığımız Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğünün DSİ Genel Müdürlüğü ile birlikte yaptığı çalışmalar neticesinde 06.04.2018 tarih ve E.715733 sayılı yazısı ile Boyabat baraj gölü 3. Bölgesi maksimum 7000 ton/yıl kapasite ile yetiştiriciliğe açıldığı bildirilmiştir. Yıllar içerisinde başvuru olmamıştır. İlk kafes balıkçılık için başvuru geçen yıl yapılmış olup ön izin verilmiş ancak projelendirme için gerekli sürede her hangi bir girişim olmamıştır. Bu yıl 30.06.2022 tarihi itibarıyla çeşitli şirket ve şahıslar kafes balıkçılığı için belirlenen 7000 ton/yıl kapasitede başvuruda bulunmuşlardır. Ön izinlerin verilmesi için istenen belgeler hazırlanmaktadır. Su analizleri ile birlikte gerekli prosedürler uygun görüldüğü takdirde bakanlığımızın görüşü ile ön izinler verilip, projelendirmeleri için süre verilecek. Projeleri uygun görülürse faaliyete geçeceklerdir. Su sıcaklığına bağlı olarak tek dönem yetiştiriciliğin uygun olacağı düşünülmektedir. Bunun da suya olumlu etkisi olacaktır.

Boyabat baraj gölünde kafes balıkçılığı yetiştiriciliği ile ilgili süreç devam ettiği için işletme maliyeti, istihdam durumu ile ilgili bilgimiz henüz yoktur.

İL Genel Meclisimizin bilgilerine arz ederiz.

TARIM VE HAYVANCILIK KOMİSYONU

Abdullah UYSAL
Komisyon Başkanı

Dursun KAYA
Komisyon Başkan V.

Arif ÇAMIÇI
Üye

Suat ATALAY
Üye

Nazım ÇETİN
Üye

-RAPOR-
(Çevre ve Sağlık Komisyonu)
İL GENEL MECLİS BAŞKANLIĞINA / CORUM

İL Genel Meclisinin 01/07/2022 tarih ve 131 nolu kararı ile Çevre ve Sağlık Komisyonuna havale edilen, İlimizde, ilçelerimizde, köylerimizde havaların ısınması, yaz mevsiminin gelmesi, ağaçların çiçek açmasıyla yerlerin yemyeşile bürünmesinin ardından bahar alerjisi dediğimiz polenlerle karşılaşmaktayız. Polenlerin en çok tabiatın güzelliği, yeşilliğin bol ağaçların çok olduğu yerlerde karşımıza çıkmaktadır. Polen alerjisi nasıl hissedilir? Polenden korunma yolları nelerdir? Bahar alerjisinin tedavileri nelerdir? Polen alerjisi öldürücü mü? Polen alerjisinden çevremizi koruma yolları var mı? Bahar alerjisinden etkilenmemek için neler yapılmalıdır? Polen alerjisinin ilk belirtileri nelerdir? Konu ile ilgili Çevre ve Sağlık Komisyonu üyelerin katılımıyla toplandı.

Çevre ve Sağlık Komisyonumuzun yaptığı çalışmalar sonucunda elde ettiği bilgilere göre; İL Sağlık Müdürlüğünden alınan bilgiler doğrultusunda,

Alerjik Rinit ve Polen Alerjisi, Belirtileri, Korunma Yolları ve Tedavisi

Alerjiye neden olan bir uyarıcın havayla solunması ve nazal mukozanın (burun içi örtüsü) bu alerjene verdiği inflamatuvar cevap sonucu ortaya çıkan tablo “alerjik rinit” olarak adlandırılmaktadır. En sık görülen alerjik hastalıklar ve yine en sık görülen kronik hastalıklardan biridir. Her yaşta görülebilen bu hastalığın en sık başlangıç yaşları çocukluktan erişkin döneme geçiş dönemidir. Hastaların yaklaşık yarısında aile öyküsü mevcuttur. Hastalık tablosuna en sık neden olan alerjenlerden biri de mantar ve küflerle birlikte polenlerdir. Polenlerin neden olduğu alerjik hastalık “bahar alerjisi” ya da “saman nezlesi” adıyla bilinmektedir.

Bölgesel değişiklikler, iklim değişiklikleri ve bunlara bağlı olarak yetişen bitki çeşitliliği farklılıklar gösterse de, polenlerinin havada yüksek düzeyde bulunduğu süreç genellikle, bitkilerin tozlaşma miktarlarının en yüksek düzeyde olduğu bahar aylarıdır. Ağaç polenleri erken ilkbahar, çimen polenleri geç ilkbahar ve erken yaz, yabancı ot polenleri ise geç yaz döneminde ortaya çıkar. Sıcak, kuru, rüzgarlı havalarda ve günün erken saatlerinde havadaki polen miktarı en yüksek seviyeye çıkarken, soğuk ve nemli havalarda en düşük seviyeye iner.

Hastanın muayene öncesinde vereceği ayrıntılı öykü hastalığın tanısında açısından büyük öneme sahiptir, yakınmaların bazı ortamlarda ve zamanlarda ortaya çıkıp bazen de kaybolması alerjik rinitin karakteristik özelliklerindedir. En sık görülen belirtileri, burun akıntısı, burun tıkanıklığı, hapşırık, burunda kaşıntı gözlerde yaşarma, kaşıntı olarak sıralanabilir. Bunların yanı sıra kuru öksürük, boğaz ağrısı, geniz akıntısı, koku ve tat alma bozuklukları gibi diğer üst solunum yolu hastalık belirtileri de görülebilir. Ayrıca gözaltlarında morarma ve burun sırtında oluşan çizgi alerjik rinit tablosunun kendine has bulgularından biridir.

Hastaların sosyal yaşantısı, okul ve iş başarısı dolayısıyla toplum da sosyo ekonomik açıdan olumsuz etkilenmektedir. Alerjik hastalık tablolarının birlikte bulunma eğilimi olduğu bilinmekte, buna istinaden polen/bahar alerjisi olan hastalarda sıkça astım, alerjik konjonktivit, atopik dermatit, ürtiker, anjiyoödem gibi hastalıklara da sık rastlanılmaktadır. Hafif hastalar yakınmalarının arttığı dönemi herhangi bir tedaviye ihtiyaç duymadan atlatabileceği, günlük hayatını sürdürebileceği gibi, yakınmaları daha ağır olan kişilerin hayat kalitesinde ciddi bozulmalar meydana gelebilir, uyku düzeni tamamen bozulabilir ve yakınmalarını kontrol altına almaya ya da azaltma yönelik verilecek ilaç tedavisi alması gerekir. Çok sık rastlanmamakla birlikte, çok yoğun miktarda polene ya da benzer alerjik uyarana maruz kalan hastalarda, vücudun aşırı yanıt vermesi nedeniyle, özellikle astım ve anjiyoödem gibi solunum yolunu etkileyen bir başka alerjik hastalığın da olması halinde, ölüm meydana gelebilir.

Hastalıkla mücadelenin temel yolunu korunma teşkil eder. Polen alerjisinin tespiti, belirtilerin mevsimsel değişiklikler göstermesi nedeniyle daha kolaydır, ancak hastaların kısıtlanması kolay değildir. Özellikle havada polen miktarının arttığı mevsimlerde pencere ve kapıların kapalı tutulması, havalandırma için ev ve araçlarda polen filtreli klima sistemlerinin kullanılması, özellikle sabahları açık havaya çıkmaktan kaçınılması, dışarı çıkarken maske ve gözlük kullanılması, dışarıdan eve girildiğinde kıyafetlerin değiştirilmesi ve duş alınması daha az miktarda polene maruz kalma konusunda faydalı olabilir.

Yüzde yüz etkili tedavi yöntemi olmayıp, yakınmaları azaltmak, hayat kalitesini artırmak için, daha az yakınma meydana gelmesi amacıyla gerekirse mevsimsel döngünün başında daha yakınmalar ortaya çıkmadan çeşitli ilaç tedavileri kullanılabilir. Aslında ilaçlar ile yapılmaya çalışılan tedavi değil, alerjik yakınmaları baskılama uğraşdır. Yine faydası kısıtlı olmakla birlikte, havayolu yakınmalarını azaltmaya yönelik kullanılabilecek bazı cerrahi girişimlerden de hastalar fayda görebilir. Hastalığın seyrini değiştirebilen bir tedavi olma yönünde umut vadeden önemli bir yöntem ise “immünoterapi”dir. “Alerji aşısı” ya da “aşı terapisi” de denilen, uzun süre sonunda fayda görülebilen bu yöntem, hastaya duyarlı olduğu alerjeni artan dozlarda tekrar tekrar uygulayarak, oluşacak cevabı zaman için baskılamak temel prensiptir.

İl Genel Meclisimizin bilgilerine arz ederiz.

ÇEVRE VE SAĞLIK KOMİSYONU

Kemal ÖZÖNAL
Başkan

Erdoğan KÖROĞLU
Başkan V.

Osman GÜNAY
Üye

Engin DEMİR
Üye

Yavuz AYKAÇ
Üye

-RAPOR-
(Eğitim Kültür ve Sosyal Hizmetler Komisyonu)
İL GENEL MECLİS BAŞKANLIğINA / CORUM

İl Genel Meclisinin 01/07/2022 tarih ve 129 nolu kararı ile Eğitim Kültür ve Sosyal Hizmetler Komisyonuna havale edilen, İlimizde, İlçelerimizde, köylerimizde, İlköğretim, ortaöğretim ve lisede okuyan öğrencilerimiz yaz tatiline girmiş bulunmaktadırlar. Bu öğrencilerimizin yaz tatili boyunca kendilerini bir üst sınıfa hazırlayabilmek için yeni bilgilerini unutmamak için okulların öğrencileri için düzenlemiş olduğu bir yaz okulu programları var mı? Bu öğrenciler için yaz tatili boyunca yaz okullarında etüt kurs gibi çalışmalar yapılmakta mı? Öğrencilerimizin başarılarının sağlanabilmesi için okul idareleri tarafından öğrencilere en çok hangi alanlarla ilgili çalışmalar önerilmektedir? Yaz Okullarındaki çalışmalar öğretmen ve aile ile birlikte bir değerlendirme yapılıyor mu? Eksiklikler ve noksanlıklar nasıl giderilmektedir? Konu ile ilgili Eğitim Kültür ve Sosyal Hizmetler Komisyonu yelerin katılımıyla toplandı.

Eğitim Kültür ve Sosyal Hizmetler Komisyonumuzun yaptığı çalışmalar sonucunda elde ettiği bilgilere göre; İl Milli Eğitim Müdürlüğünden alınan bilgiler doğrultusunda, 17.06.2022 tarihi itibariyle öğrencilerimiz yaz tatiline girmiştir. Öğrencilerimizin kendilerini bir üst sınıfa hazırlayabilmek ve bilgilerini unutmamaları adına, okullarımızda yaz okulu çalışmaları planlanmıştır.

1-Okulların Yaz Okulu Programları var mı?

Okullarımızda düzenlenecek olan yaz okulu programı hakkında ihtiyaç duyulan yeterli talep doğrultusunda kurslar açılmaktadır.4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 ve mezun öğrencilere yönelik 2021-2022 Eğitim Öğretim Yılı Yaz Dönemi Destekleme ve Yetiştirme Kursları ve Yaz Okulları bulunmaktadır. Öğrenciler sınıf düzeyine göre değişiklik göstermekle birlikte haftalık olarak 18 ile 24 saat kadar ders görebilmektedir. İlgili kurslar ile alakalı kurs merkezleri yılda 2 kez denetimleri yapılarak eksiklikleri tespit edilmekte ve buna uygun çalışmalar yapılmaktadır.

2-Öğrenciler için yaz tatili boyunca yaz okullarında etüt, kurs gibi çalışmalar yapılmakta mı?

Okullarımızda düzenlenecek olan kurslar hakkında(YKS, DYK, Kurs, Etüt v.b) öğrencilerimize bilgilendirmeler yapılmıştır, Talep bulunan okullarımızda Kurs, Etüt programları planlanmış olup ve uygulamalara başlanmaktadır.

Ayrıca Halk Eğitim Merkezlerinin, Gençlik ve Spor İl Müdürlüğünün vb. açtığı kurslara katılmaları için tavsiyelerde bulunmaktadır. Ölçme ve değerlendirme sınavları ile öğrencilerin eksiklikleri belirlenerek buna uygun çalışma programı oluşturulup ve programa uygun hareket edilmektedir.

3-Öğrencilerin başarılarının sağlanabilmesi için okul idareleri en çok hangi alanlarla ilgili çalışmalar önerilmektedir.

Öğrencilerimizin başarılarının artırılabilmesi için Kitap okuma alışkanlıklarının devam etmesinin önemi vurgulanarak bol bol kitap okumaları teşvik ediliyor. Okul Kütüphanelerinden yaz tatili boyunca da yararlanabilecekleri hatırlatıldı. Öğrencilerimiz mesleki becerilerini geliştirmek amacıyla yaz tatili süresince işletmelerde beceri eğitimlerine ve yaz stajlarına devam etmektedirler.

Öğrencilere düzenli bir şekilde geçmiş yılların konularını tekrar etmeleri, bir sonraki sene sınav dönemi ise bol bol tekrar yapmaları, kitap okumaları, interneti faydalı şekilde kullanmaları da önerilmektedir.

4- Yaz okullarında çalışmalar öğretmen ve Aile ile birlikte bir değerlendirme yapılıyor mu?

Okulumuzda Yaz Okulu Programı ile ilgili ailelerle birlikte işbirliği ve sonuçları hakkında değerlendirme yapılmaktadır. Öğrencilerin aileleri ile devamsızlık, başarı oranı, öğrencinin gayreti konusunda iletişime geçilerek bilgi verilmektedir.

5-Eksiklikler ve noksanlıklar gideriliyor mu?

Öğrencilerimizin dersler bazında eksiklikleri, dönem boyu Destekleme ve Yetiştirme Kursları (DYK) ile öğretmenlerimizin telafi dersleri giderilmektedir. Ayrıca, Rehberlik ve branş öğretmenlerinin koordinesinde öğrencilerin akademik ve sosyal başarılarını artırmaya yönelik mentorluk ve koçluk uygulaması yapılmaktadır.

İl Genel Meclisimizin bilgilerine arz ederiz.

EĞİTİM KÜLTÜR VE SOSYAL HİZMETLER KOMİSYONU

Abdurrahman KARAGÖZ
Komisyon Başkanı

Mehmet TURHAN
Komisyon Başkan V.

Ünal NALÇACI
Üye

Yıldız BEK
Üye

Sadık AŞIK
Üye

-RAPOR-

(Aile ve Engelliler Komisyonu)

İL GENEL MECLİS BAŞKANLIĞINA / CORUM

İL Genel Meclisinin 01/07/2022 tarih ve 130 nolu kararı ile Aile ve Engelliler Komisyonuna havale edilen, İlimizde ve ilçelerimizde insanların eğlenip oynayabildikleri parklarda engelli ve özürlü vatandaşlarımız için özel tasarlanmış spor ya da eğlence aletleri var mı? Engelli vatandaşlarımızın da parklardan yararlanabileceği kolaylıklar var mı? Parklarda engelli ve özürlü vatandaşlarımız için en çok hangi alet ve oyun grupları vardır? Engelli vatandaşlarımız parklardaki görevliler tarafından gerektiğinde destek alabiliyorlar mı? Engelli vatandaşlarımızın bu konuda karşılaştıkları sorunlar var mı? Engelli vatandaşlarımızın parklarda bulunması gereken talepleri var mı? Varsa nelerdir? Talepleri karşılanıyor mu? Konu ile ilgili Aile ve Engelliler Komisyonu üyelerin katılımıyla toplandı.

Aile ve Engelliler Komisyonumuzun yaptığı çalışmalar sonucunda elde ettiği bilgilere göre; Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğünden alınan bilgiler doğrultusunda,

ilimizde bulunan parklarda, engellilere yönelik özel kullanım alanlarının durumu ile ilgili bilgi talep edilmekte olup hangi parklarda ne kadar özel kullanım alanı bulunduğu, engellilerin ne sıklıkla yararlanabildiği, gerektiğinde personel desteği sağlanma durumu vs. konularda bilgilerin parklardan sorumlu yerel yönetimlerden edinilebileceği değerlendirilmektedir. Müdürlüğümüzün sekreteryaya hizmetini yürüttüğü erişilebilirlik konusunda komisyon tarafından parkların çoğunluğunun denetimi yapılmış olup parkların erişilebilirlik açısından durumlarının iyi olduğu ve bir çoğunda engellilere yönelik özel kullanım alanının bulunduğu gözlemlenmiştir.

İL Genel Meclisimizin bilgilerine arz ederiz.

AİLE VE ENGELLİLER KOMİSYONU

Mehmet KAPLAN
Komisyon Başkanı

Ahmet TUNA
Komisyon Başkan V.

Duran BIYIK
Üye

İlhami TÜRKSAL
Üye

Doğan UÇAR
Üye

-RAPOR-

**(Şehit Yakınları, Gaziler ve İnsan Hakları Komisyonu)
İL GENEL MECLİS BAŞKANLIĞINA / CORUM**

İL Genel Meclisinin 01/07/2022 tarih ve 133 nolu kararı ile Şehit yakınları ve Gaziler Komisyonuna havale edilen, İlimizde ve ilçelerimizdeki Denetimli Serbestlik Müdürlüğü kimlere hizmet vermektedir? Görevleri nelerdir? Bu hizmetten yararlanmak için hangi kriterlere sahip olmak gerekmektedir? Denetimli serbestlikten yararlanma süresi ne kadardır? Denetimli serbestlik müdürlüğü olmayan yerlerde onların görevini hangi kurum yapmaktadır? Denetimli serbestliğin insanlara hizmet bakımından amacı nedeni nelerdir? İnsanlar üzerinde olumlu ve olumsuzlukları var mı? Konu ile ilgili Şehit Yakınları Gaziler ve İnsan Hakları Komisyonu üyelerin katılımıyla toplandı.

Komisyonumuzun yaptığı çalışmalar sonucunda elde ettiği bilgilere göre; Şüpheli, sanık veya hükümlünün toplum içinde denetim ve takibinin yapıldığı, iyileştirilmesi ve topluma kazandırılması için ihtiyaç duyulan her türlü hizmet, program ve kaynakların sağlandığı alternatif bir ceza ve infaz sistemini ifade etmektedir.

Ceza adalet sisteminde, reform niteliği taşıyan değişikliklerden biri, denetimli serbestlik sisteminin kurulması olmuştur. Bu sistem; ceza yargılaması, infaz hukuku ve çocuk ceza hukukunun en önemli bölümünü oluşturmaktadır. Etkin ceza adalet sistemi, caydırıcı ceza infaz sistemi ile ideal çocuk adalet sistemi için denetimli serbestlik temel unsurdur

Denetimli serbestlik sistemi kurulmadan önce, cezası ertelenen veya koşullu salıverilen hükümlüler takip edilmemekte, nerede yaşadıkları, ne iş yaptıkları, suç işleme risklerinin bulunup bulunmadığı bilinmemekte idi.

Bu sistemin kurulması ile hakim; hükümlünün topluma karşı taşıdığı tehlikelilik durumu, yeniden suç işleme riskinin bulunup bulunmadığını değerlendirerek, cezası ertelenen veya koşullu salıverilen hükümlüye rehber atayabilecektir. Bu suretle hükümlüler, denetim süresi içinde takip altında bulunacaklar, aynı zamanda ihtiyaç duydukları öfke kontrol, madde bağımlılığı gibi programlara katılmak suretiyle kendisini suça iten nedenler ortadan kaldırılacaktır.

Resmi Gazete'nin 20/07/2005 tarihli ve 25881 sayısı ile yürürlüğe giren 5402 Sayılı Denetimli Serbestlik Hizmetleri Kanunu çerçevesinde, ilgili mahkemece hakkında mahkumiyet kararı verilmiş olup, cezaları ertelenen, salıverilen ve haklarında hapis cezası dışında herhangi bir tedbire hükmedilen çocuk, şüpheli, sanık veya hükümlü için yine mahkemece belirtilen koşullar ve süre içinde, kişilerin toplum içinde izlenmesi, iyileştirilmesi, psiko-sosyal sorunların çözülmesi, salıverme sonrası korunması, toplum ile bütünleşmesi, bilgilendirme, yönlendirme ve yardım hizmetlerini kapsayan toplum esaslı bir uygulamadır.

Denetimli serbestlik; kişinin işlediği bir suç nedeniyle tutuklanması ya da mahkemece hakkında mahkumiyet kararı verilmesi sonucunda kişinin cezasının Ceza İnfaz Kurumunda infazı yerine, infazını toplum içinde gözetim ve denetim altında tamamlamasını ifade eder.

Buna göre, denetimli serbestlik; ceza hukukumuzda alternatif bir infaz sistemidir. Şüpheli, sanık veya hükümlüler için hapsin alternatifi olan bu sistemde; kişi şarta bağlı olarak serbest bırakılmakta ve kendisine bir takım yükümlülükler getirilmektedir.

Denetimli serbestlikte, kişinin ıslahı ve topluma kazandırılması esastır.

Denetimli serbestlik hizmetleri, Bakanlık merkez teşkilatında Daire Başkanlığı, taşra teşkilatında şube müdürlükleri ve koruma kurulları ile bürolar tarafından yürütülür. Taşra teşkilatında 139 Müdürlüğü ve Koruma Kurulları bulunmaktadır.

Denetimli serbestlik Hizmetlerinde aşağıdaki ilkeler dikkate alınır:

a) İnsan onuruna saygı ve dürüstlük: Denetimli Serbestlik ve Yardım Hizmetleri uygulanmasında görev alanlar; insan haklarına saygı, dürüstlük ve kararlılık çerçevesinde hareket eder; görevlerini yerine getirirken aşağılayıcı, onur kırıcı veya küçük düşürücü davranışlarda bulunamaz.

b) Gizlilik: Denetimli Serbestlik ve Yardım Hizmetleri uygulanmasında görev alanlar; suçtan zarar gören, şüpheli, sanık, hükümlü ya da bunların ailesi hakkında öğrenmiş

olduğu bilgilerin veya düzenlediği raporların gizliliğini korumak zorundadır. Bu bilgiler kanunun zorunlu kıldığı hâller dışında hiçbir kurum ve kişiye verilemez.

c) Tarafsızlık: Denetimli Serbestlik ve Yardım Hizmetleri uygulanmasında görev alanlar; görevleri ile ilgili belgeleri inceleyebilir; ancak buradan elde ettiği bilgilerle ilgili olarak soruşturmanın gizliliği ilkesine uymak, tarafsızlığına gölge düşürecek davranış ve ilişkilerden kaçınmak ve davanın taraflarına eşit uzaklıkta olmak zorundadır.

d) Çocuğun yüksek yararı: Denetimli Serbestlik ve Yardım Hizmetleri uygulanmasında, yetişkin ve çocuklar hakkında yürütülecek işlemler ayrı ayrı yapılır ve çocukların yüksek yararının korunmasına özen gösterilir.

1- Denetim serbestlik nasıl oluyor?

Hükümlünün **Denetimli Serbestlikten Yararlanma Talebi:**

Denetimli serbestlik yasası, kendiliğinden uygulanabilen bir yasa değildir. Hükümlü cezaevindeyken **denetimli serbestlik** yasasından yararlanmak istediğini beyan ederek talepte bulunursa gerekli işlemler **başlar**.

2- Denetimli serbestlik kimlere verilir?

Denetimli Serbestlik Şartları Nelerdir?

- **Denetimli Serbestlik** Yasası'ndan yararlanmak isteyen hükümlünün açık ceza infaz kurumunda infaz ediliyor olması: ...
- Hükümlünün Koşullu Salıverilmesine Bir Yıl Veya Daha Az Süre Kalması: ...
- Hükümlünün İyi Halli Olması: ...
- Hükümlünün Talebi:

3- Denetimli serbestlik süresi kaç yıl?

Bu düzenleme kapsamında gelen temel değişiklikler şu şekildedir: Artık denetimli serbestlik süresi 3 yıl olarak (Öncesinde 1 yıl idi) Bazı süreli hapis cezalarından ötürü koşullu salıverme imkanından yararlanabilmek için cezaevinde kalınması gereken süre cezanın 1/2'si olacaktır.

4- Denetimli serbestlik cezası nedir?

Denetimli serbestlik; kişinin işlediği bir suç nedeniyle tutuklanması ya da mahkemece hakkında mahkumiyet kararı verilmesi sonucunda kişinin **cezasının** Ceza İnfaz Kurumunda infazı yerine, infazını toplum içinde gözetim ve denetim altında tamamlamasını ifade eder.

5- Denetimli serbestlik kaç günde bir imza atılır?

Denetimli serbestlik hakkını elde etmiş olan hükümlüler, haftada **bir gün** olmak üzere **imza** atmak durumundadırlar.

6- Denetimi olan suç islerse ne olur?

HAGB kararı verilmiş kişi hakkında karar kesinleştikten sonra 5 yıl **denetime** tabi tutulur. Kişi bu süre içerisinde tekrar **suç** işler ve bu **suç** kesinleşirse HAGB kararı verilmiş **olan** mahkemeye ihbarda bulunur. Bu durumda kararı HAGB kararını veren mahkeme ilk önce verdiği hapis cezasını açıklar.

İl Genel Meclisimizin bilgilerine arz ederim.

ŞEHİT YAKINLARI VE GAZİLER KOMİSYONU

Ahmet DEVREZ
Komisyon Başkanı

Hacı BOLAT
Komisyon Başkan V.

Abdullah TİRYAKİ
Üye

Özcan ÇETİN
Üye

Selim DÖLCÜ
Üye

-RAPOR-
(Plan ve Bütçe Komisyonu)
İL GENEL MECLİS BAŞKANLIĞINA / CORUM

İl Genel Meclisinin 01/07/2022 tarih ve 138 nolu kararı ile Plan ve Bütçe Komisyonuna havale edilen, Çorum İl Özel İdaremizin 2022 Yılı için tahmini bütçesinde ayrılmış olan gider kalemlerinden personel ücretleri, kredi faiz giderleri, akaryakıt ve yakacak alımlar vb. ödeneklerimiz için bütçeden para ayrılmıştır. Bu ödeneklerimizin maliyetlerin artışından doğan giderlerimizin karşılaştırılması sonucu idaremizce koyulan ödeneklerin yetersiz olup olmayacağı hususunda, şayet yeterli gelmez ise ödemelerimizin nasıl karşılanacağını, bu nedenle plan ve bütçemiz açısından farklı bir çalışma ve bütçeye ek kaynak temini konusunda bir çalışmanın olup olmadığı, Yüksek maliyetler karşısında bütçe dengesinin bozulmaması için ileride ek bütçe ihtiyacının olup olmayacağı ile ilgili konunun araştırılarak meclisimizin ve kamuoyunun bilgilendirilmesi ile ilgili Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerinin katılımı ile toplandı.

Plan ve Bütçe Komisyonunca yapılan değerlendirmede, İdaremizin 2022 yılı bütçesinde yeterli ödenek bulunduğu ancak yılı içerisinde yatırım ve cari giderlerden doğacak fiyat farkı ve zorunlu giderler oluşması halinde ise bu giderler, 2022 yılı içerisinde Merkezi İdare Vergi gelirlerinden alınan paylar (İller Bankası idare payı) ve gayrimenkul taşınmaz satış gelirlerinden elde edilecek gelirlerle ek bütçe yapılarak karşılanacak, karşılanamaması durumunda ise İller bankasından borçlanmak suretiyle karşılanacaktır.

İl Genel Meclisimizin bilgilerine arz ederiz.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

Fehmi YAĞLI
Komisyon Başkanı

Abdullah UYSAL
Komisyon Başkan V.

Dursun KAYA
Üye

Arif ÇAMIÇI
Üye

İbrahim ÇİFTÇİ
Üye

Suat ATALAY
Üye

Nazım ÇETİN
Üye